

JUNCEDA

Els pares de Junceda tenien opinions diferents sobre el futur del seu fill: la mare pensava que el noi havia de ser militar com era costum en la família, mentre el pare -que era militar- veia amb bons ulls les qualitats del noi per al dibuix i l'animava a continuar.

Malauradament, però, el pare va morir quan Junceda encara era un nen i la família va haver de prendre altres decisions.

Junceda no va fer la carrera militar com volia la seva família, perquè va suspendre el primer examen; de moment tampoc no es va dedicar al dibuix i va començar a treballar a les oficines d'El Siglo, uns grans magatzems de Barcelona.

Un dia els seus caps van descobrir que feia caricatures dels companys i que dibuixava bé, per això li van donar una altra feina: fer dibuixos molt precisos de tot el que es venia a El Siglo, com vaixelles, roba, joguines... per als catàlegs. Potser ve d'aquí que les il·lustracions de Junceda fossin sempre tan plenes de detalls.

Junceda, tot i la feina, va continuar fent els dibuixos que li

agradaven, sobretot d'humor, i es va atrevir a enviar uns acudits dibuixats a dues revistes (una li va dir que no, i l'altra, *Cu-cut!*, que sí). Va saber que havien admès els seus dibuixos a través

d'una secció de la revista que es deia «Maco i mico».

Aquest va ser el començament (1902) d'una llarga vida com a dibuixant, de noves amistats i de més canvis, perquè va aprendre a parlar català -la seva família era castellanoparlant-, va deixar la feina d'El Siglo i es va

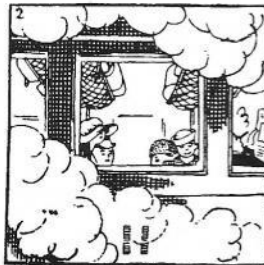
dedicar de ple a la il·lustració de revistes i llibres amb el nom de Junceda.

La família, els amics...

Junceda, que era un apassionat de la música, en un concert va conèixer Rosa Portas, estudiant de piano, una noia d'una família de Blanes amb qui es va casar i va tenir cinc fills. Vivien a l'Eixample de Barcelona però passaven els estius a Blanes, on Junceda no deixava de treballar i gaudia del paisatge de mar, que sortia sovint en les seves il·lustracions.

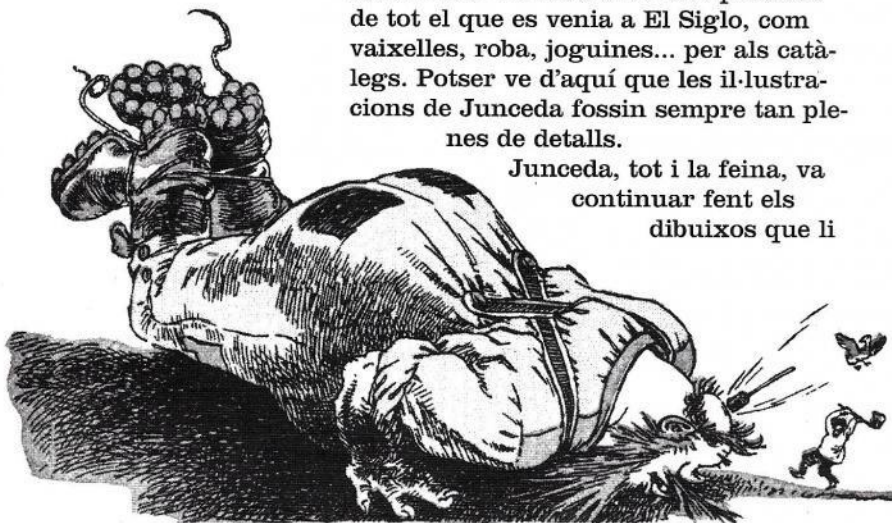
Junceda estimava molt la seva família i tenia molts amics dibuixants, els quals va conèixer a *Cu-cut!* i a les altres revistes que feien junts, com *En Patufet*, *Violet*, *L'Esquitx*...

Sovint es veien i pensaven acudits i dibuixos, la qual cosa feia que les reunions fossin molt divertides. Alguns d'ells, com Castanys, Cornet, D'Ivori, Mallol, Prat i Roca i el mateix Junceda, es reunien sovint a casa de Castanys, i amb el nom de NIPU (Ninotaires

Personatge de la novel·la *L'illa del tresor*.

Il·lustració del conte *El gegant Verliuhà*.

Il·lustració de
*Lau o les aventures
d'un aprenent de pilot*

Independents Preu Únic), van fer exposicions on venien els seus dibuixos.

Tot un dibuixant

Va aprendre a dibuixar sol: observava i dibuixava del natural figures en moviment, es documentava i es deixava influenciar pels qui admirava, els quals considerava els seus mestres, com Holbein, Apel·les Mestres, entre d'altres.

Junceda va aconseguir un estil propi –els seus dibuixos es reconeixen sense mirar-ne el nom. Se'n poden veure de divertits, tendres, seriosos, romàntics, valents o terrorífics. Feia un esbós amb llapis plom i després el passava a tinta: eren dibuixos fets a la ploma, en els quals les línies eren el moviment, i les trames i el negre, la llum i la profunditat.

Junceda era tan bon dibuixant, que feia que els seus llibres es llegissin més, per això alguns escriptors el volien sempre com a il·lustrador dels seus textos.

Molta gent té gravades a la memòria les imatges de *Lau o les aventures d'un aprenent de pilot*, *Aventures de Massagran*, o *L'illa del tresor...*

També va fer auques –text i dibuixos–, dues de les quals van ser molt famoses: *l'Auca de Montserrat* i *La història d'en Lluquet Prim, el noi dels fideus*, dit així perquè no li agradava gens la pasta.

No va deixar mai de dibuixar en les revistes infantils com *En Patufet* (fins al 1938), *Violet* i *L'Esquix*, i treballava tant que escrivia amb humor: «Dec haver fet, pel cap baix, uns trenta vuit mil cinc-cents setanta-quatre dibuixos. Si el dia del Judici Final em cauen a sobre estic perdut sense remei...»

Abans, després i ara

La guerra civil (1936-1939) també va ser molt trista per a Junceda. La mort d'un fill, la malaltia d'un altre i l'empresonament del mateix Junceda van fer que la família quedés molt afectada. A partir del 1939 no hi va haver feina per a molts dibuixants perquè es feien molts pocs llibres i encara menys en català; a poc a poc, després d'uns anys, se'n van fer altra vegada i Junceda va

tornar a treballar, però mai com abans. Va morir a Blanes el 1948.

Segons deia Junceda, a Catalunya «tots (els dibuixants) són el millor; uns per una cosa i els altres per una altra».

Ell segur que era un d'aquests millors dibuixants, però no per una sinó per moltes coses

Text: FINA RIFÀ

Il·lustracions: JUNCEDA

Del llibre
Bon seny
«Pensa,
quan veus
caure algú,
que podries
caure tu.»

Il·lustració del
llibre
*Aventures de
Massagran*

